

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Θέμα: «Ποιες είναι οι προθέσεις της κυβέρνησης για την λειτουργία Χ.Υ.Τ.ΑΜ. στην Π.Ε. Κοζάνης;»

Η περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας και ειδικότερα της Π.Ε. Κοζάνης βιώνει τις συνέπειες της βίαιης απολιγνιτοποίησης, η οποία συρρικνώνει δραματικά την παραγωγική δραστηριότητα, εκτοξεύει την ανεργία και επιτείνει τη μετανάστευση πληθυσμού.

Παράλληλα, η έλλειψη ουσιαστικού και βιώσιμου σχεδίου για τη δίκαιη μετάβαση, εντείνει τους φόβους για άναρχη ανάπτυξη, η οποία δεν θα εμπερικλείει την αγροτική παραγωγή, τον βιώσιμο τουρισμό, την γεωμορφολογία, την οικολογία και την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Σε αυτό το πλαίσιο, δημιουργεί προβληματισμό η συζήτηση για την δημιουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αμιαντούχων Αποβλήτων (ΧΥΤΑΜ) στην ΠΕ Κοζάνης, γεγονός που απασχολεί το τελευταίο διάστημα την τοπική κοινωνία

Με την Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/30861/1642/ΑΔΑ:ΩΣΑΚ4653Π8-Z6Υ-18/2/21 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποφασίζεται η τροποποίηση του ΠΕΣΔΑ Δυτικής Μακεδονίας και προβλέπεται, εκτός των άλλων η "χωροθέτηση Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων Αμιάντου (ΧΥΤΑΜ) εντός των Κεντρικών Εγκαταστάσεων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης (ΚΕΟΔ) της ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, εκτός της ήδη προβλεπόμενης στο ΠΕΣΔΑ θέσης στην περιοχή των πρώην μεταλλείων ΜΑΒΕ".

Η πρώτη θέση χωροθέτησης βρίσκεται εντός χώρου ιδιοκτησίας της ΔΕΗ, πλησίον της Καρδιάς Πτολεμαΐδας και προβλέπεται, σε αρχικό στάδιο να δεχτεί 15.000 τόνους αμιάντου της επιχείρησης, ενώ αργότερα θα καλύπτει τις ανάγκες της Περιφέρειας.

Η δεύτερη -προβλεπόμενη, όπως αναφέρεται- θέση αφορά χώρο εκσκαφής του μεταλλείου της εταιρίας Μεταλλείων Αμιάντου Βορείου Ελλάδας (ΜΑΒΕ), που λειτούργησε έως τον Μάρτιο του 2000, εκμεταλλευόμενη το συγκεκριμένο κοίτασμα αμιάντου, ενώ, έπειτα, στον χώρο -ο οποίος έχει περιέλθει στην κυριότητα της Περιφέρειας- υπήρξε αποκατάσταση.

Η ασάφεια της παραπάνω απόφασης του ΥΠΕΝ δημιουργεί πολλά ερωτήματα σχετικά με την πρόθεση της κυβέρνησης να δημιουργήσει δύο χώρους ΧΥΤΑΜ στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα.

Σημειώνεται ότι σε συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Περιφέρειας στις 24 Νοεμβρίου 2020 συζητήθηκε η υπηρεσιακή εισήγηση (23.11.20) για τη διερεύνηση δυνατότητας ίδρυσης και λειτουργίας ΧΥΤΑΜ ο οποίος θα καλύπτει το σύνολο της επικράτειας, χωρίς ωστόσο να υπάρξει περαιτέρω εξειδίκευση για την διαδικασία και τον φορέα υλοποίησης. Η πρόταση αφορά τη δημιουργία ενός χώρου με χωρητικότητα 800.000 τόνους μεικτού βάρους και ετήσιο κύκλο εργασιών περίπου 850.000 ευρώ, για διάρκεια τουλάχιστον 25 χρόνια. Η συγκεκριμένη εισήγηση χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης καθώς στη συζήτηση που έχει ακολουθήσει έχουν κατατεθεί απόψεις που εναντιώνονται στην δημιουργία ΧΥΤΑΜ στο Ζιδάνι, ενώ πλέον, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως φαίνεται να υπάρχουν σχεδιασμοί για 2 ΧΥΤΑΜ στην Περιφέρεια.

Όσον αφορά τη δημιουργία ΧΥΤΑΜ στο Ζιδάνι, καταρχάς αναφέρεται ότι δεν υπήρξε καμία ενημέρωση, συζήτηση και διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες των κοινοτήτων Μικρόβαλτου, Τρανόβαλτου, Ρυμνίου και ευρύτερα των Καμβουνίων ενώ οι οικολογικές κινήσεις της ΠΕ Κοζάνης, όπως και η πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής, θέτουν πιεστικά ερωτήματα.

Επίσης κατατίθενται στο δημόσιο διάλογο επιχειρήματα για σεισμικότητα της περιοχής (πλησίον του ρήγματος στο Ρύμνιο), ενώ υπάρχουν επιστημονικές δημοσιεύσεις (Παναγιώτης Καρκάνας, *Μελέτη του κοιτάσματος χρυσοπλικού αμιάντου Ζιδανίου Κοζάνης και της εμφάνισης τρεμολιτικού αμιάντου Άνω Αγόριανης Οθρύος*, ΕΚΠΑ, Αθήνα, 1987) που επισημαίνουν πρόβλημα με την υδατοδιαπερατότητα των πετρωμάτων (σερπεντινίτες) του χώρου, για τα οποία δεν έχουν δοθεί επαρκείς απαντήσεις και διευκρινήσεις από την πολιτεία.

Παράλληλα, στο ίδιο συγκείμενο, τονίζεται ότι σε μικρή απόσταση από τη ΜΑΒΕ βρίσκεται η τεχνητή Λίμνη Πολυφύτου, από την οποία αρδεύονται μια σειρά από περιοχές, όπως ο κάμπος των Σερβίων και της Βέροιας. Η Λίμνη Πολυφύτου προμηθεύει επίσης με νερό και τη Θεσσαλονίκη, γεγονός το οποίο πρέπει επίσης να αξιολογηθεί και να διερευνηθούν πιθανές επιπτώσεις.

Τέλος, σημαντική εναντίωση δημιουργείται από το γεγονός ότι φημολογείται πως προκρίνεται η ανάθεση σε ιδιωτική εταιρεία γεγονός που δημιουργεί πλείστα ερωτηματικά καθώς, μακροπρόθεσμα, λόγω της φύσης του αντικείμενου, θα οδηγηθούμε σε ένα συγκεντρωτικό μονοπώλιο στην διαχείριση αποβλήτων αμιάντου.

Επειδή η Δυτική Μακεδονία πορεύεται πρακτικά χωρίς ουσιαστικό σχέδιο για τη Δίκαιη Μετάβαση, ενώ η Περιφέρεια ήδη βιώνει τις συνέπειες της βίαιης απολιγνιτοποίησης και της γενικότερης απαξίωσης ζωτικών θεσμών και οργανισμών της,

Επειδή δεν υπάρχει καμία σαφήνεια ως προς το σχεδιασμό και την ασφάλεια των επιλογών διαχείρισης αποβλήτων αμιάντου που πρόκειται να υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα να μην είναι σαφείς οι επιπτώσεις σε σειρά τομέων, και ιδίως στον πρωτογενή τομέα,

Επειδή οι κάτοικοι της ΠΕ Κοζάνης φοβούνται ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις για την παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής,

Επειδή, παρατηρείται μια συνεχής υποβάθμιση των ελεγκτικών υπηρεσιών περιβάλλοντος

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποιες είναι οι προθέσεις της κυβέρνησης για την δημιουργία ΧΥΤΑΜ στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας; Ποιος ο λόγος της πρόσφατης απόφασης χωροθέτησης δύο περιοχών στη Δυτική Μακεδονία για φιλοξενία ΧΥΤΑΜ; Υπάρχουν μελέτες που να πιστοποιούν και να τεκμηριώνουν την δυνατότητα δημιουργίας ΧΥΤΑΜ στην ΠΕ Κοζάνης;
2. Είναι σε γνώση της κυβέρνησης οι σχεδιασμοί και οι εισηγήσεις για την υλοποίηση ΧΥΤΑΜ στο οποίο θα μεταφέρονται αμιαντούχα απόβλητα όλης της χώρας στο Ζιδάνι, (εγκαταστάσεις πρώην ΜΑΒΕ); Συμφωνεί με αυτό τον σχεδιασμό; Αν ναι, τι συμβαίνει με το ιδιοκτησιακό και το σχήμα δημοπράτησης;
3. Πως θα εξασφαλίσει ότι μια τέτοια επένδυση θα είναι περιβαλλοντικά ασφαλής και αναπτυξιακή, δεδομένου μάλιστα ότι οι υπηρεσίες ελέγχου περιβάλλοντος έχουν υποβαθμιστεί πρόσφατα;
4. Πως θα εξασφαλίσει τον υγιή ανταγωνισμό και θα αποκλείσει την πιθανότητα λειτουργίας μονοπωλίου στη διαχείριση των αμιαντούχων αποβλήτων που μπορεί να προκύψει από την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης ενός ΧΥΤΑΜ μέσω ΣΔΙΤ;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Βέττα Καλλιόπη